

תורה אור • פרשת ויקהל • מאמר 2

קחו מאתכם תרומה להוי' כל נדיב לבו יביאה...

”קחו מאתכם תרומה להוי'; כל נדיב לבו”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayakhel/2](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayakhel/2)

1 קחו מאתכם תרומה להוי' כל נדיב לבו יביאה את תרומ' [תרומת] הוי"ה. ולהבין ענין ב' תרומות אלו. אחת להוי"ה והב' תרומת הוי"ה.

"קחו מאתכם תרומה להוי'; כל נדיב לבו יביאה, את תרומת הוי". [עלינו] להבין את עניינן של שתי התרומות האלה: האחת "להוי", והשנייה "תרומת הוי".

הנה תרומה לשון רוממות. ארוממך אלקי המלך כו' וגם תרומה לשון הפרשה להפריש תרומה. ולהבין ענין הרוממות הוא כי הנה נודע שיש ב' בחי' בהשתלשלות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע.

הנה, תרומה היא לשון רוממות, [כמו שנאמר] "ארוממך אלקי המלך" וכו'. ותרומה היא גם לשון הפרשה, כמו "להפריש תרומה". כדי להבין את עניין הרוממות, ידוע שיש שתי בחינות בהשתלשלות: ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין.

שבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא כמשל הנשמה שמחי' את הגוף ומתלבשת בו להחיות בבחי' התחלקות מחשבה ודבור ומעשה והתלבשות המוחין בראש כו'.

בחינת ממלא כל עלמין דומה לנשמה, המחיה את הגוף ומתלבשת בו כדי להחיותו באופן מובחן: מחשבה, דיבור ומעשה, וכן התלבשות המוחין בראש וכו'.

וכן בכל אבר חיות פרטי (שהחיות מתלבש בכל אבר לפי מזגו ותכונתו דהיינו שכללות גילוי חיות הנשמה היא במוחין ומשם נמשך הארה לכל כלי ואבר כפי בחינתו.

וכך גם בכל איבר יש חיות פרטית. (החיות מתלבשת בכל איבר לפי מזגו ותכונתו; כלומר, גילוי חיות הנשמה בכללותו הוא במוחין, ומשם נמשכת הארה לכלי ולאבר לפי בחינתו.

בעין נמשך ומתלבש כח הראיה. ובאוזן נמשך ומתלבש כח השמיעה. וכח המעשה נמשך ומתלבש בידים עד כח ההילוך שנמשך ומתלבש ברגלים. נמצא האור והחיות מאיר ומתלבש בכל כלי לפי בחינתו ומהותו.

בעין נמשך ומתלבש כוח הראייה; באוזן נמשך ומתלבש כוח השמיעה; וכוח העשייה נמשך ומתלבש בידים, ועד כוח ההליכה, שנמשך ומתלבש ברגליים. נמצא שהאור והחיות מאירים ומתלבשים בכל כלי לפי בחינתו ומהותו.

ועל כן בהמוחין מאיר הארה וחיות יותר גדול מפני שהכלי מזוכך ונעלה יותר. ע"כ יכול לקבל הארה יותר גדולה והיא גילוי השכל והמחשבה.

לכן במוח מאירים הארה וחיות גדולות יותר, מפני שהכלי מזוכך ונעלה יותר. משום כך הוא יכול לקבל הארה גדולה יותר, והיא גילוי השכל והמחשבה.

משא"כ בידים אין הכלי יכול לקבל בחיי גילוי זה לכן אין נמשך ומתלבש בהם רק גילוי כח המעשה. ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש בהם הארה יותר גדולה מבכח הנמשך ומלובש ברגלים שאין בהם רק כח ההילוך.

לעומת זאת, הכלי שבידיים אינו יכול לקבל גילוי כזה, ולכן נמשך ומתלבש בהן רק גילוי כוח העשייה. ואף על פי כן, יש בהן הארה גדולה יותר מזו שבכוח הנמשך ומתלבש ברגליים, שבהן יש רק כוח ההליכה.

משא"כ ביד יוכל לעשות כל מלאכת מחשבת ולכתוב דברי חכמה. הרי שהשכל אע"פ [אף על פי] שאינו מלובש בגילוי ביד נמשך הוא ומתגלה ע"י אמצעות כח המעשה שבידיים. משא"כ בכח ההילוך שברגל אין שייך בו המשכה זו.

לעומת זאת, ביד אפשר לעשות כל מלאכת מחשבת ולכתוב דברי חכמה. נמצא שהשכל, אף שאינו מתלבש ביד בגילוי, נמשך ומתגלה באמצעות כוח העשייה שבידיים. אבל בכוח ההליכה שברגל אין שייכת המשכה כזאת.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] בבחי' אחרת יש מעלה ברגל שנושא את הראש. וזהו משום דנעוץ סופן בתחלתן ויש בחי' בהסוף מבחי' תחלתן אך מ"מ נקרא הרגל סוף ולא כן היד.

ובכל זאת, מבחינה אחרת יש לרגל מעלה: היא נושאת את הראש. הדבר נובע מכך ש"סופן נעוץ בתחילתן", ובסוף יש משהו מבחינת ההתחלה. אף על פי כן, הרגל נקראת סוף, שלא כמו היד.

והיינו שביד יש גילוי החיות יותר מברגל כנ"ל ממשל כתיבת השכל ע"י הידים דייקא. וכ"ז [וכל זה] מפני שהחיות נמשך ומתלבש בכל אבר לפי ערכו ותכונתו:

כלומר, ביד יש גילוי רב יותר של החיות מאשר ברגל, כפי שהוזכר לעיל במשל של כתיבת השכל דווקא באמצעות הידיים. כל זה מפני שהחיות נמשכת ומתלבשת בכל איבר לפי מידתו ואופיו.

ומזה יובן הנמשל בענין סדר השתלשלות והמשכת החיות מאו"ס [מאור אין סוף] ב"ה הנמשך בתוך כל עלמין. בכל עולם ובכל נברא לפשע"ד [לפום שיעורא דיליה] כפי אשר יוכל שאת.

מכאן יובן הנמשל בעניין סדר השתלשלות והמשכת החיות מאור אין סוף ברוך הוא, הנמשכת בתוך כל העולמות: בכל עולם ובכל נברא, לפי מידתו, כפי יכולתו לשאת.

וכללות חיות זה נק' בזה"ק [בזוהר הקדוש] ממלא כל עלמין. שבגדה"ע [שבגן עדן העליון] מדור הצדיקים הגדולים מאיר בגילוי יותר והוא כמשל השכל המתגלה במוחין שבראש.

חיות זו בכללותה נקראת בזוהר הקדוש ממלא כל עלמין, "ממלא את כל העולמות". בגן עדן העליון, מקום מושבם של הצדיקים הגדולים, היא מאירה בגילוי רב יותר; הדבר דומה לשכל המתגלה במוח שבראש.

2 ואח"כ בעולם המלאכים שעיקר מהותם באהוי"ר [באהבה ויראה] טבעיים ואין להם השגה כמו נשמות הצדיקים הגדולים זהו כמשל החיות הנמשך ומלוכש בידים חסד דרועא ימינא בחי' אהבה. מחנה מיכאל. וגבורה דרועא שמאלא. היא בחי' יראה מחנה גבריאל.

לאחר מכן, בעולם המלאכים, שעיקר מהותם הוא אהבה ויראה טבעיות, ואין להם השגה כמו לנשמות הצדיקים הגדולים — הדבר דומה למשל החיות הנמשכת ומתלבשת בידיים. חסד הוא "הזרוע הימנית" (דרועא ימינא), בחינת אהבה, מחנה מיכאל; וגבורה היא "הזרוע השמאלית" (דרועא שמאלא), בחינת יראה, מחנה גבריאל.

3 ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש להם השגה ג"כ כמו שהשכל נמשך על ידי הידים. וגם כמו שהשכל נמשך ומתלבש במדות שבלב שהוא גילוי פנימי יותר מבידים

ואף על פי כן, גם להם יש השגה, כשם שהשכל נמשך דרך הידיים; וגם כשם שהשכל נמשך ומתלבש במדות שבלב — גילוי פנימי יותר מזה שבידיים,

כי הידים הם חיצוניות המדות. וכך יש מלאכים מבחי' פנימיות מיכאל וגבריאל אש ומים שהם מדות שבלב.

שהרי הידיים הן החיצוניות של המדות. וכך יש מלאכים מבחינת הפנימיות, מיכאל וגבריאל, אש ומים, שהם המדות שבלב.

4 ויש מבחי' חיצוניות דרועא ימינא דהיינו להיות ההשפעה למטה מכלכל חיים בחסד כו'. וכן יורד עוד החיות בבחי' עשייה בכל עולם לפי ערכו.

ויש [מלאכים] שמקורם בבחינת החיצוניות של "הזרוע הימנית", כלומר, שתפקידם להמשיך את השפע כלפי מטה: "מכלכל חיים בחסד" וכו'. וכך החיות יורדת עוד, לבחינת עשייה, בכל עולם לפי ערכו.

וכך כתיב אתה עשית את השמים ושמי השמים כו' הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה את כלם.

וכך כתוב: "אתה עשית את השמים ושמי השמים" וכו', "הימים וכל אשר בהם, ואתה מחיה את כולם".

שהחיות ההוא מבחי' ואתה מחיה את כולם מתלבש תוך עלמין וממלא הוא בכל עולם לפי ערכו בשמי השמים גילוי בחי' עליונה יותר מבשמים.

שהרי אותה חיות, מבחינת "ואתה מחיה את כולם", מתלבשת בתוך העולמות וממלאת כל עולם לפי ערכו: בשמי השמים יש גילוי של בחינה עליונה יותר מאשר בשמים.

וכן בשמים יש גילויי בחי' יותר עליונה מבארץ כמו שנראה בחוש:(ויובן זה יותר ממה שהיה נראה בחוש בענין המשכת המן דכתיב הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. וכתיב וברדת הטל ירד המן.

וכך גם בשמים יש גילוי של בחינה עליונה יותר מאשר בארץ, כפי שנראה בחוש. (הדבר יובן ביתר שאת ממה שנראה בחוש בענין ירידת המן, שעליו כתוב: "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים", וכן כתוב: "וברדת הטל ירד המן".

והנה המן נק' ג"כ לחם אבירים שמלאכי השרת נזונים בו. והוא תמוה דאיך המלאכים שהם רוחניים יאכלו המן שהיה דבר גשמי כמ"ש וטחנו ברחים או דכו במדוכה.

והנה המן נקרא גם "לחם אבירים", שמלאכי השרת ניזונים ממנו. והדבר תמוה: כיצד המלאכים, שהם רוחניים, אוכלים את המן, שהיה דבר גשמי, כמו שכתוב: "וטחנו ברחים או דכו במדוכה"?

אך הענין שהמן שרשו גבוה מאד שנמשך מבחינת טל השמים והוא בחי' טלא דבדולחא שהוא בחי' אורות עליונים ממש וכמ"ש כי טל אורות טלך נמצא שהוא ממש אורות עליונים הרוחניים.

אך הענין הוא ששורש המן גבוה מאד, שכן הוא נמשך מבחינת "טל השמים", שהיא בחינת "טלא דבדולחא", בחינת האורות העליונים ממש. וכמו שכתוב: "כי טל אורות טליך". נמצא שמדובר ממש באורות העליונים הרוחניים.

ונק' בזה"ק [בזהר הקדוש] טלא דנטיף מעתיקא לז"א. וזהו טל השמים. הן ממש נמשכו ונתלכשו במן. ואיך יהיה ההמשכה זו ממקום עליון כ"כ [כל כך] למטה הוא ודאי לא כמו שהאור ממש למעלה נמשך ומתגלה למטה.

ובזהר הקדוש הוא נקרא "טלא דנטיף מעתיקא לז"א", וזהו "טל השמים". אורות אלה עצמם נמשכו והתלכשו במן. וכיצד ייתכן ששפע זה נמשך ממקום כה עליון למטה? ודאי שאין זה אור כפי שהוא למעלה, הנמשך ומתגלה למטה.

כי הרי בחי' טל אורות הוא אורות עליונים ממש שלמעלה אפי' [אפילו] מבחי' הכלים דע"ס [דעשר ספירות] דאצילות. ולכן נק' טל אורות דוקא וא"כ איך יומשך למטה כמו שהוא.

שהרי בחינת "טל אורות" היא האורות העליונים ממש, שלמעלה אפילו מבחינת הכלים של עשר הספירות דאצילות. לכן הוא נקרא דוקא "טל אורות". ואם כן, כיצד ייתכן שיימשך למטה כפי שהוא?

אלא ודאי היינו ע"י התלבשות בסדר ההשתלשלות ממדרגה למדרגה שמי השמים לבחי' שמים. ואח"כ לבחי' ארץ. ולכן בעודו למעלה מלאכי השרת נזונין בו שאז עדיין היה מזון רוחני ולא גשמי כלל.

אלא ודאי הדבר נעשה באמצעות התלבשות בסדר ההשתלשלות, ממדרגה למדרגה: [מין] שמי השמים אל בחינת השמים, ולאחר מכן אל בחינת הארץ. לכן, כל עוד הוא למעלה, מלאכי השרת ניזונים ממנו, שכן אז הוא עדיין מזון רוחני ולא גשמי כלל.

ואח"כ נתגשם ונעשה מזון גשמי. ומ"מ מלובש בו אורות העליונים ממש. ולכן הוא ג"כ למטה לחם אבירים שנבלע ברמ"ח אברים ואין ממנו פסולת וע"כ בשבת לא ירד מן.

לאחר מכן הוא התגשם והיה למזון גשמי. ואף על פי כן, אורות עליונים ממש מלובשים בו. לכן גם למטה הוא "לחם אבירים", הנבלע ברמ"ח אברים ואין בו פסולת. ומשום כך המן לא ירד בשבת.

משא"כ שאר השפעות נמשכים גם בשבת אע"פ [אף על פי] שאין לה עשב שאין לו מזל מלמעלה המכה בו ואומר לו גדל גם בשבת משא"כ במן.

לעומת זאת, שאר סוגי ההשפעה נמשכים גם בשבת. הרי "אין לה עשב שאין לו מזל מלמעלה שמכה בו ואומר לו: גדל", וגם בשבת; אבל המן שונה.

והיינו משום דבמן היה נמשך מבחי' טל אורות. ובחי' זו א"א לה לירד בשבת לפי שאז הוא עליית העולמות למעלה. רק שלפי שעלייה זו רק בפנימיות ולא בחיצוניות.

הסיבה לכך היא שבמן נמשכה בחינת "טל אורות", ובחינה זו אינה יכולה לרדת בשבת, משום שאז העולמות עולים למעלה. אלא שעלייה זו היא רק בפנימיות ולא בחיצוניות,

לכן שאר השפעות יורדים בשבת לפי שהם מבחי' חיצוניות. וא"כ מוכן מזה איך שבמן היה התלבשות טל אורות. והיינו ע"י השתלשלות ממדרגה למדרגה.

ולכן שאר ההשפעות יורדות בשבת, משום שהן מבחינת חיצוניות. מכאן מוכן כיצד הייתה במן התלבשות של "טל אורות", והדבר נעשה באמצעות השתלשלות ממדרגה למדרגה.

ולכן אין דומה המן שלמטה לכמו שהוא למעלה. שלמטה נעשה גשמי. משא"כ בעודו למעלה בעולם הרוחני הוא רוחני ולחם שמלאכי השרת נזונים בו. והיינו מן כמו שהוא עדיין למעלה בבחי' עליונות טרם ירידתו למטה.

לכן המן שלמטה אינו דומה למן כפי שהוא למעלה: למטה הוא נעשה גשמי, ואילו כל עוד הוא למעלה, בעולם הרוחני, הוא רוחני — לחם שמלאכי השרת ניזונים ממנו. כלומר, מדובר במן כפי שהוא עדיין למעלה, במדרגה נעלית, קודם ירידתו למטה.

נמצא מזה יוכל האדם להשכיל ענין בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא ירידת החיות מרום המעלות להיות יורד ונמשך ומתלבש בכל עולם לפי ערכו ובחינתו. והוא מ"ש ואתה מחיה את כולם כו':

מכאן יכול אדם להבין את עניינה של בחינת ממלא כל עלמין: ירידת החיות מרום המעלות, כך שהיא יורדת ונמשכת ומתלבשת בכל עולם לפי מידתו ומדרגתו. ועל כך נאמר: "ואתה מחיה את כולם" וכו'.

עוד יובן זה ממ"ש כפי שלח היש בה עץ אם אין. ופי' הזוה"ק [הזוהר הקדוש] שם שרצו לידע מהות ההשפעה הנמשך בארץ ישראל אם היא רק מבחינת עץ הוא בחי' עץ החיים שהוא בחי' חכמה

עניין זה יובן גם מן הנאמר בפרשת שלח: "היש בה עץ אם אין". הזוהר הקדוש מסביר שם שהם רצו לדעת מה טיבה של ההשפעה הנמשכת בארץ ישראל: האם היא רק מבחינת "עץ", כלומר מבחינת עץ החיים, שהיא בחינת חכמה,

כמ"ש והחכמה תחיה כו' וגם עץ לי [לשון] עצה ותושיה והוא בחי' חכמה. או שנמשך מבחי' אין שהוא בחי' שלמעלה מעלה ממדרגת החכמה כמ"ש והחכמה מאין תמצא.

כמו שכתוב: "והחכמה תחיה" וכו'; וגם "עץ" הוא לשון עצה ותושיה, והיינו בחינת חכמה. או שמא הוא נמשך מבחינת "אין", שהיא בחינה שלמעלה הרבה ממדרגת החכמה, כמו שכתוב: "והחכמה מאין תמצא".

5 והסימן היה אם יראו גידול הפירות ע"ד שאר הארצות לבד אז היא רק מבחי' עץ

והסימן היה: אם ראו שהפירות גדלים רק כמו בשאר הארצות, הרי שההשפעה היא מבחינת "עץ" בלבד,

וכמו דכתיב כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנייך שכל העולם ומלואו שרשו מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] בראשית ות"י [ותרגום ירושלמי] בחוכמתא.

כמו שנאמר: "כולם בחכמה עשית, מלאה הארץ קנייך". שורשו של העולם כולו ושל כל אשר בו הוא מבחינת חכמה עילאה: "בראשית", ותרגום ירושלמי מתרגם "בחוכמתא".

אבל אם יראו גידול הפירות וההשפעה בעילוי רב שלא בערך כל הארצות וכןזכר בדברי רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] סוף מס' [מסכת] כתובות.

אבל אם ראו שהפירות גדלים ושההשפעה ניתנת בריבוי גדול, ללא כל יחס לשאר הארצות, כפי שמוזכר בדברי חז"ל בסוף מסכת כתובות,

אז יובן שההשפעה לשם נמשך מבחי' אין שהוא למעלה מבחי' חכמה שמשם נמשך בגילוי יותר שלא על ידי צמצומים כו'.

הרי אפשר להבין שההשפעה שם נמשכת מבחינת אין, שלמעלה מבחינת חכמה, ומשם היא נמשכת בגילוי רב יותר, ללא צמצומים וכדומה.

הרי מובן מזה ג"כ איך אפי' [אפילו] בהשפעה גשמית ממש נמשך ומתלבש מבחי' אין שלמעלה אפי' [אפילו] מבחי' חכמה ואיך הוא

מכאן מובן גם כיצד אפילו בהשפעה גשמית ממש נמשך ומתלבש משהו מבחינת אין, שלמעלה אפילו מבחינת חכמה. וכיצד ייתכן הדבר?

אלא ודאי ע"י השתלשלות מדרגות רבות עד אין קץ רק שמ"מ מלובש בזה ממש מבחי' אין ומזה נמשך תוספת הברכה והגידול בתוספת מרובה.

אלא ודאי הדבר נעשה באמצעות השתלשלות של מדרגות רבות עד אין קץ; ואף על פי כן, משהו מבחינת אין עצמה מלובש בה, ומכאן נובעים תוספת הברכה והגידול הרב.

א"כ מכ"ז [מכל זה] יובן למשכיל ענין בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שההשפעה נמשך מרום המעלות ממש רק שנמשך ומתלבש בכל עולם ובכל נברא לפי ערכו.

אם כן, מכל האמור יבין המשכיל את ענין בחינת ממלא כל עלמין: ההשפעה נמשכת ממש מרום המעלות, אלא שהיא נמשכת ומתלבשת בכל עולם ובכל נברא לפי מידתו.

6 ולכן יש באור וחיות זה התחלקות מדרגות רבות אין קץ ממש שאפי' [שאפילו] בכל עולם מתחלק לדי בחי' דצח"מ [דומם צומח חי מדבר].

לכן יש באור ובחיות הזאת חלוקה לרמות רבות, ממש בלי סוף. אפילו בכל עולם היא מתחלקת לארבע בחינות: דומם, צומח, חי ומדבר.

וגם בכל בחי' מד' בחי' אלה יש מדרגות שונות עד אין קץ ומספר ולכל בחי' לפי ערכה כך היא ההמשכה וזהו לכל חד לפום שיעורא דיליה:

גם בכל אחת מארבע הבחינות האלה יש מדרגות שונות עד אין סוף ואין מספר; ולכל בחינה, לפי מידתה, כך היא ההמשכה. זהו [פירוש] "לכל אחד לפי שיעורו שלו".

7 ובחינת סוכ"ע הוא אור וחיות אלקי שאינו מתלבש תוך עלמין ממש ואין פי' סובב עולה וסובב מלמעלה אלא שהוא גי' תוך עלמין

ובחינת סובב כל עלמין היא אור וחיות אלוקית שאינה מתלבשת ממש בתוך העולמות. משמעות "מקיפה" אינה שהיא מתרוממת ומקיפה מלמעלה, אלא שגם היא נמצאת בתוך העולמות,

אלא שאינו מתלבש בהם וכמ"ש הלא את השמים ואת הארץ אני מלא אני דוקא שאין בחיות ההוא בחי' התחלקות כלל אני ראשון ואני

אלא שאינה מתלבשת בהם, וכמו שכתוב: "האם אינני ממלא את השמים ואת הארץ?" — "אני" דוקא, שכן בחיות זו אין כלל התחלקות למדרגות: "אני ראשון ואני

אחרון קדמון לכל הקדומים כו' משא"כ בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הוא בבחי' גבול מהלך ת"ק שנה כו' רגלי החיות כו'.

אחרון, "קדמון לכל הקדומים" וכו'. לעומת זאת, בחינת ממלא כל עלמין היא בבחינת גבול: "מהלך חמש מאות שנה" וכו', "רגלי החיות" וכו'.

8 וזהו ארוממך שעצמותו ומהותו מרומם ומנושא עד אין קץ ותכלית. אלקי שבחי' האור וחיות שנמשך מבחי' סוכ"ע הוא ע"י המלך שמלך שמו נקרא עליהם כמשל המלך שרק שמו והתפשטותו על מדינות ממשלתו.

וזהו [פירוש] "ארוממך": עצמותו ומהותו מרוממות ונישאות עד אין קץ ותכלית. "אלקי": בחינת האור והחיות הנמשכים מבחינת סובב כל עלמין היא באמצעות "המלך", שעליהם נאמר "מלך שמו נקרא", בדומה למלך שרק שמו והתפשטותו חלים על מחוזות מלכותו.

והמשכה זו שמבחי' סוכ"ע להיות בחי' מלי' מכ"ע הוא ע"י ישראל אין מלך בלא עם כו'

והמשכה זו, מבחינת סובב כל עלמין להיות בחינת מלכות — "מלכותך מלכות כל עולמים" — היא באמצעות ישראל, שהרי "אין מלך בלא עם" וכו'.

ודוד אמר המקרא הזה בעד כלל ישראל ארוממך אלקי הוא ע"י המלך כו': (ופי' הענין הוא דבחי' סוכ"ע זהו המשכה מא"ס ב"ה שנמשך להיות מתנשא על העלמין).

ודוד אמר פסוק זה בשם כלל ישראל: "ארוממך אלקי" נעשה באמצעות "המלך" וכו'. (פירוש העניין הוא שבחינת סוכב כל עלמין היא המשכה מאין סוף ברוך הוא, הנמשכת כדי להיות בהתנשאות על העולמות.)

ובהתנשאות זו הוא מחיה אותם והוא החיות בבחי' מקיף שהרי ההתנשאות והרוממות שהמלך מרומם ומתנשא על עמו אין זה בחי' המשכה בפנימיותן כ"א הוא כמו ענין הארה מבחוץ ובדרך מקיף.

ובהתנשאות זו הוא מחיה אותם, וזוהי החיות בבחינת מקיף. שהרי ההתנשאות והרוממות שבהן המלך מרומם ומתנשא על עמו אינן המשכה בפנימיותם, אלא מעין הארה מבחוץ, בדרך מקיף.

ולמעלה עי"ז נמשך להם חיות וקיום מבחי' התנשאות [התנשאות] ומקיף זה. וזהו הנק' סוכ"ע והוא בחי' מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים].

ובאמצעות זאת נמשכים להם מלמעלה חיות וקיום מבחינת התנשאות ומקיף זו. וזהו הנקרא סוכב כל עלמין, וזוהי בחינת "מלכותך מלכות כל עולמים".

והחיות המתלבש בפנימיותן שזהו בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] היא מבחינת דבר ה' ואתה מחיה את כולם היינו האותיות מאל"ף עד תי"ו והי' מוצאות וזהו פי' אתה. הוא המתלבש בפנימיותם.

ואילו החיות המתלבשת בפנימיותם, שהיא בחינת ממלא כל עלמין, היא מבחינת "דבר ה'", "ואתה מחיה את כולם": היינו האותיות מאל"ף ועד תי"ו וחמשת מוצאות הפה. וזהו פירוש "אתה" — הדבר המתלבש בפנימיותם.

משא"כ בחי' מלכותך וההתנשאות זהו בחי' סוכ"ע. אבל מהותו ועצמותו ית' הוא למעלה מעלה מבחי' סוכ"ע. וכמשל המלך שמהותו ועצמותו אינו מה שמתנשא על עם כי התנשאות זו היא רק התפשטות הארה ממנו לבד.

לעומת זאת, בחינת "מלכותך" וההתנשאות היא בחינת סוכב כל עלמין. אך מהותו ועצמותו יתברך נמצאות למעלה מעלה מבחינת סוכב כל עלמין. וכמו במשל המלך: מהותו ועצמותו אינן ההתנשאות על העם, שהרי התנשאות זו היא רק התפשטות של הארה ממנו.

וזהו ארוממך אלקי המלך. דבחי רוממות זהו בחי' סוכ"ע לפי שבחינה זו הוא ענין הרוממות וההתנשאות שזהו מקיף על כל עלמין ומחי' אותם עי"ז והוא גי"כ רק מבחי' המלך מדת מלכותו ית'.

וזהו [פירוש] "ארוממך אלקי המלך": בחינת הרוממות היא בחינת סובב כל עלמין, שכן עניינה של בחינה זו הוא רוממות והתנשאות, המקיפה את כל העולמות ומחיה אותם באמצעות זאת; וגם היא באה רק מבחינת "המלך" — מידת מלכותו יתברך.

ואלהי הוא בחי' ההארה המתלבשת בתוך כל עלמין והיא הארה מבחי' מלכות. ועל כן פי' ארוממך היא ההמשכה ממהותו ועצמותו ית' להיות בחי' סוכ"ע. ודהע"ה [ודוד המלך עליו השלום] שהיה מרכבה למדת מלכותו אמר זה וכו"ל):

ו"אלקי" הוא הבחינה של ההארה המתלבשת בתוך כל העולמות, והיא הארה מבחינת מלכות. לכן פירוש "ארוממך" הוא המשכה ממהותו ועצמותו יתברך, כדי שתהיה בבחינת סובב כל עלמין. דוד המלך, עליו השלום, שהיה מרכבה למידת מלכותו, אמר זאת, כפי שהוזכר לעיל.)

9 אך להיות הכח הזה בנפש שע"י יומשך בחי' סוכ"ע להיות בבחי' מלכות להחיות נבראים בע"ג [בעלי גבול

/ בעל גבול] הוא ע"פ מ"ש שבעת ימים תאכל מצות לחם עוני כו'

אלא שכדי שיהיה בנפש כוח זה, שעל ידו יימשך אור המקיף את כל העולמות להיות בבחינת מלכות, ולהחיות נבראים מוגבלים, הדבר הוא על פי מה שכתוב: "שבעת ימים תאכל מצות, לחם עוני" וכו':

שכדי לקבל התורה בשבועות פנים בפנים כו' אחרי יציאתן ממצרים שהי' [שהיה] בבחי' אחוריים נצטוו לספור ספירת העומר ז' שבועות.

כדי לקבל את התורה בשבועות "פנים בפנים" וכו', לאחר שיצאו ממצרים, שהייתה אז בבחינת "אחוריים", נצטוו לספור את ספירת העומר במשך שבעה שבועות.

10 ובשבוע ראשונה לאכול מצה דייקא. והענין שיש בנפש הבהמית ז' מדות רעות כו' וכ"א [וכל אחד / וכל

אחת] כלולה מכולם זפ"ז [ז' פעמים ז'] הם מ"ט.

ובשבוע הראשון [נצטוו] לאכול דווקא מצה. העניין הוא שבנפש הבהמית יש שבע מדות רעות וכו', וכל אחת מהן כלולה מכולן: שבע פעמים שבע, ובסך הכול ארבעים ותשע.

והוא ענין הספירה להיות המדות בחי' אתהפכא כו'. וזהו ענין העומר שבא מן השעורים מאכל בהמה בחי' נה"ב [נפש הבהמית] כו'.

וזהו ענין הספירה: להביא את המדות למצב של אתהפכא וכו'. וזהו ענין העומר, שבא מן השעורים, מאכל בהמה, הרומז לנפש הבהמית וכו'.

11 וכו' שבועות אלו מהפכן מעט מעט חסד שבחסד כו'. ע"י שמאיר וממשיך בהן בחי' אור כמשל הנר שדוחה החושך כו'. וזהו וספרתם לשון הארה ואור ואומרים בכל יום היום כו'. היום כו'.

ובשבעת השבועות האלה הופכים אותן בהדרגה, מעט מעט — חסד שבחסד וכו' — על ידי שמאירים וממשיכים בהן בחינה של אור, בדומה לנר שדוחה את החושך וכו'. וזהו [פירוש] "וספרתם" — לשון של הארה ואור; ובכל יום אומרים: "היום...", "היום...", "היום..." וכו'.

12 והמשכת האור הוא מלמעלה מבחי' המדות שע"י מתהפכים המדות מבחי' אהבה שבלע"ז [שבלעומת זה] לאהבת ה' כו'.

והמשכת האור היא מלמעלה מבחינת המדות, ועל ידה מתהפכות המדות: מבחינת אהבה לצד שכנגד לאהבת ה' וכו'.

וכמ"ש וספרתם לכם ממחרת השבת מלמעלה מבחי' המדות. אך א"א להיות בחי' אתהפכא מבלי שתקדים תחלה בחי' אתכפייא שהיא בחי' בטול בטל רצונך כו'.

וכמו שכתוב: "וספרתם לכם ממחרת השבת" — מלמעלה מבחינת המדות. אך אי אפשר שתהיה בחינת אתהפכא בלי שתהיה קודמת לה תחילה בחינת אתכפייא, שהיא בחינת ביטול: "בטל רצונך" וכו'.

13 וכנודע שא"א להיות התהוות יש מיש כמשל הגרעין הנזרע בארץ שמתקרב תחלה ונעשה בחי' אין ואז יכול להיות צומח גם בתוספת מרובה ע"י כח הצומח שבארץ.

כידוע, דבר אינו יכול להתהוות מדבר אחר; הדבר דומה לגרעין שנזרע באדמה: תחילה הוא נרקב ונעשה בבחינת "אין", ואז הוא יכול לצמוח, ואף לגדול במידה מרובה, מכוח הצמיחה שבאדמה.

משא"כ קודם הרקבון שהוא עדיין בבחי' יש לכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ביציא' [ביציאת] אפרוח מן הביצה כי קא גביל עפרא בעלמא הוא כו'.

אבל לפני הריקבון, כשהוא עדיין בבחינת "יש", אין הדבר כך. לכן אמרו חז"ל על יציאת אפרוח מן הביצה: "כי קא גביל, עפרא בעלמא הוא" וכו'.

14 וכך אי"א להיות מבחי' אהבה שכלעומת זה בחי' אהבת ה' אם לא שתקדים תחלה בחי' בטול.

כך גם אהבה המופנית לצד שכנגד אינה יכולה להפוך לאהבת ה', אלא אם כן מקדימה אותה תחילה בחינת ביטול.

וכמ"ש בקי"ש [בקריאת שמע] אחד ואהבת שתחלה צ"ל מסי"נ [מסירות נפש] בחי' בטול למסור נפשו באחד ועי"ז ואהבת בכל לבבך בשני יצריך כו'

כפי שנאמר בקריאת שמע: "אחד", [ואחר כך] "ואהבת". תחילה צריכה להיות מסירות נפש, בחינת ביטול — למסור את הנפש כאמירת "אחד"; ועל ידי כך מתקיים "ואהבת בכל לבבך", בשני יצריך וכו',

שהוא ענין אתהפכא כו' וזהו ענין המצה שנצטוו לאכול בשבוע הא' של ספירה וגם קודם ספירה כי מצה בחי' אתכפיא ובטול.

וזהו ענין אתהפכא וכו'. וזהו גם ענין המצה, שנצטוו לאכול בשבוע הראשון של הספירה וגם קודם הספירה, שכן המצה היא בחינת אתכפיא וביטול.

כי המצה אין בה התנשאות להיות תופח ועולה וגם אין בה טעם כמו החמץ והא' תליא כנודע שמי שאין בו בחי' התנשאות אינו רוצה למצא טעם בעבודתו כו'.

המצה אינה מתנשאת, אינה תופחת ועולה, וגם אין בה טעם כמו בחמץ. שני הדברים תלויים זה בזה, כידוע: מי שאין בו בחינת התנשאות אינו מבקש למצוא טעם בעבודתו וכו'.

וזהו ענין המצה לחם עוני לפני קבלת התורה [התורה] כמ"ש ונפשי כעפר לכל תהיה ואח"כ פתח לבי בתורתך כו' שע"י נפשי כעפר יוכל להיות אח"כ בחי' אתהפכא ולהיות פכ"פ [פנים בפנים].

וזהו ענין המצה, "לחם עוני", לפני קבלת התורה, כפי שנאמר: "ונפשי כעפר לכל תהיה", ואחר כך: "פתח לבי בתורתך" וכו'. על ידי "ונפשי כעפר" יכולה לבוא לאחר מכן בחינת אתהפכא, ולהיות פנים אל פנים.

15 והנה בבחי' זו בחינת אתכפיא הוא למעלה מבחי' אתהפכא. כי הגם שאינו מהפך את המדות עדיין מ"מ הרי הוא בטול מכל וכל.

והנה, מבחינה זו, מדרגת הכפיפות (אתכפיא) גבוהה ממדרגת השינוי (אתהפכא): אף שעדיין אין האדם משנה את מדותיו, מכל מקום זהו ביטול מוחלט ושלם.

ובאתעדלית [ובאתערותא דלתתא] זו בבחי' בטול שמסלק אי"ע [את עצמו] מכל בבחי' אתכפייא אתעדלית [אתערותא דלעילא] להיות נמשך מבחי' סוכ"ע בחי' מלי שהוא ג"כ בחי' הסתלקות עצמותו ומהותו ית' להחיות רוח שפלים ולב נדכאים כו'.

ועל ידי אתערותא דלתתא זו, בבחינת ביטול, שבה האדם מסלק את עצמו מן הכול בבחינת אתכפייא, [יש] אתערותא דלעילא, כדי שיימשך ממדרגת סוכב כל עלמין מדרגת מלכות, שהיא גם בחינת הסתלקות עצמותו ומהותו יתברך, להחיות רוח שפלים ולב נדכאים וכו'.

16 וזהו בשכמליו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד]. היינו להיות בחי' ברכה והמשכה בבחי' מלכותו לעולם ועד. כי ועד בחילופי אתוון אחד.

וזהו [פירוש] "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד": שתהיה בחינת ברכה והמשכה בבחינת מלכותו לעולם ועד. שהרי "ועד", בחילוף אותיות, הוא "אחד".

וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] כ"מ [כל מקום] שנאמר ועד אין לו הפסק היינו להיות מלך מלך ימלוך עד אין קץ כו'.

וחכמינו ז"ל אמרו: "כל מקום שנאמר ועד אין לו הפסק". כלומר, שיהיה "ה' מלך, ה' מלך, ה' ימלוך" בלי סוף וכו'.

ובנפש היינו שלא להיות בחי' שינויים תוך התפלה ואחר התפלה כל היום שהשינויים הוא מבחי' וימלך וימת כו'. וזהו ענין תרומה להוי' שהוא בחי' הבטול מלמטה למעלה.

ובנפש, פירוש הדבר שלא יהיו שינויים בין זמן התפילה לבין הזמן שאחריה, במשך כל היום; שהשינויים נובעים מבחינת "וימלוך... וימת" וכו'. וזהו ענין "תרומה להוי'", שהיא בחינת הביטול מלמטה למעלה.

(והענין שהמשכה זו להיות בשכמליו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] הוא עיי' אתעדלית [אתערותא דלתתא] ג"כ בבחי' זו שאין לה הפסק דהיינו בחי' קבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] שענין עול הוא בחי' אתכפייא ובטול רצון שבחינה זו אין לה הפסק כי בחי' זו יוכל להיות בשוה כל היום כולו.

(והענין הוא שהמשכה זו, שתהיה "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", נעשית גם על ידי אתערותא דלתתא מסוג זה, שאין לה הפסק; היינו בחינת קבלת עול מלכות שמים. שהרי עול הוא בחינת אתכפייא וביטול הרצון, ובחינה זו אין לה הפסק, שכן היא יכולה להישאר באותה מידה במשך כל היום כולו.

היינו שגם אחר התפלה אע"פ [אף על פי] שאינו עוסק בעומק ההתבוננות מ"מ יוכל להיות בבחי' אתכפייא מצד ההסכם שנשאר אצלו בשעת התפלה.

כלומר, גם לאחר התפילה, אף שאדם אינו עוסק בהתבוננות עמוקה, בכל זאת הוא יכול להיות בבחינת אתכפייא מכוח ההחלטה שנשארה בו מזמן התפילה.

משא"כ בבחינת אהבה יש שינוי בין שעת התפלה לאחר התפלה כו' ונמצא מעלת בטול רצון ואתכפייא יש לה מעלה יתירה בבחי' זו גם כן והוא מה שאין בה שינויים:

לעומת זאת, בבחינת האהבה יש שינוי בין זמן התפילה לבין הזמן שאחריה וכו'. נמצא שמעלת ביטול הרצון והאתכפייא עולה גם מבחינה זו, שכן אין בה שינויים.

והענין הוא כי הנה ידוע דכל השינויים הוא מבחי' שבה"כ [שבירת הכלים] וכמ"ש בזה"ק [בזה"ק הקדוש] בענין וימלך וימת כו' דז' מלכין דתהו דמאן דנפיל מדרגיה אקרי מות.

והענין הוא, כידוע, שכל השינויים נובעים מבחינת שבירת הכלים, וכמו שכתוב בזה"ק הקדוש בענין "וימלך... וימת" וכו', על שבעת מלכי התהו: מי שנפל ממדרגתו נקרא מת.

וענין נפילה זו שלהם הוא שהיו בבחי' רצוא לכד ולא היה בהם בחי' השוב. ולכן אין קיום לבחי' זו.

וענין נפילתם הוא שהיו בבחינת רצוא בלבד, ולא הייתה בהם בחינת שוב. לכן אין לבחינה זו קיום.

וכן כנפש האדם צ"ל בחי' רוי"ש [רצוא ושוב] דייקא כמ"ש ואהבת ואח"כ ודברת במ' בד"ת [בדברי תורה] כו' כנודע.

כך גם כנפש האדם צריכים להיות דווקא רצוא ושוב, כפי שכתוב: "ואהבת", ואחר כך "ודברת במ'", בדברי תורה וכו', כידוע.

17 והנה מצד בחי' שבה"כ [שבירת הכלים] הנ"ל נמשכים כל השינויים ג"כ באדם שאע"פ [שאף על פי] שמתפלל באהבה עכ"ז [עם כל זה] אחר התפלה יוכל להיות נמשך ח"ו [חס ושלום] אחר תאוות עוה"ז אלא השמירה לזה היא בחי' השוב ודברת במ' ובקיום המצות כו'.

כעת, מצד הבחינה של שבירת הכלים שהזכרה לעיל, נמשכים כל השינויים גם באדם: אף שהוא מתפלל באהבה, בכל זאת לאחר התפילה הוא עלול, חלילה, להיגרר אחר תאוות העולם הזה. ההגנה מפני זאת היא בחינת השוב — "ודברת במ'" — וקיום המצות וכו'.

אך הנה ידוע דהשכירה היה בז' מדות לבד אבל בבחי' מלכות לא היה כלל שכירה ממש וכמ"ש בספרא דצניעותא ובפי' האר"י [האלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונם לברכה] שם.

אך כידוע, השכירה הייתה בשבע המדות בלבד; בבחינת מלכות לא הייתה שכירה ממש כלל, כפי שנכתב בספרא דצניעותא ובפירוש האריז"ל שם.

18 וזהו הענין שבחי' קבלת עומ"ש [עול מלכות שמים] שהוא בחי' בטול רצון אין בה שינוי והוא בחי' ועד שאין לה הפסק.

וזו הסיבה שקבלת עול מלכות שמים, שהיא ביטול הרצון, אינה משתנה: זו בחינת "ועד", שאין לה הפסק.

וע"י אתערותא דלתתא בבחי' זו מעורר ג"כ למעלה להיות בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] דהיינו שיהיה ברכה והמשכה מעצמות א"ס ב"ה להיות בחי' שם כבוד מלכותו.

ועל ידי אתערותא דלתתא בבחינה זו מעוררים גם למעלה שיהיה "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד"; כלומר, שתהיה ברכה והמשכה מעצמות אין סוף ברוך הוא, כדי שתהיה בחינת "שם כבוד מלכותו".

19 וכענין המבואר למעלה בפירוש ארוממך אלקי המלך. וזהו ענין תרומה הא' להוי'. הלמ"ד מורה על ההעלאה ממטה למעלה.

הדבר דומה למה שהתבאר לעיל בפירוש "ארוממך אלקי המלך". זהו עניינה של התרומה הראשונה, "להוי'": הלמ"ד מציינת העלאה מלמטה למעלה.

והיינו מפני שהמשכת הרוממות ובחי' מלכות ממהותו ועצמותו ית' עם היות שזהו המשכה וירידה מעצמותו להיות סוכ"ע

הסיבה לכך היא שהמשכת הרוממות ובחינת המלכות ממהותו ועצמותו ית', אף שהיא המשכה וירידה מעצמותו כדי להיות סוכב כל עלמין,

אך מהות המשכה זו הרי אינה בהתלבשות בהעלמין רק בחי' רוממות והתנשאות עליהם שזהו כעין העלאה ממטה למעלה.

אולם מהותה של המשכה זו אינה התלבשות בעולמות, אלא רק בחינת רוממות והתנשאות עליהם, ולכן היא דומה להעלאה מלמטה למעלה.

לכן נקי המשכה זו בזהר בלי [בלשון] אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] כמאמר הידוע כד אתכפייא סט"א [סטרא אחרא] אסתלק יקרא דקוב"ה [דקודשא בריך הוא] בכולהו עלמין.

לכן הזוהר מכנה המשכה זו בלשון "אסתלק יקרא דקודשא בריך הוא", כלומר, כבודו של הקדוש ברוך הוא מתעלה, כפי שנאמר במאמר הידוע: "כד אתכפייא סטרא אחרא, אסתלק יקרא דקודשא בריך הוא בכולהו עלמין" — כאשר הסטרא אחרא נכפפת, כבודו של הקדוש ברוך הוא מתעלה בכל העולמות.

20 ואין זה ענין סילוק האור ממש ח"ו [חס ושלום]. דא"כ מאי מעליותא אלא אדרבה ודאי היא המשכת וגילוי אור א"ס ב"ה

אין זה סילוק ממש של האור, חס ושלום, שאם כן, מהי המעלה [שבכך]? אדרבה, בוודאי יש כאן המשכה וגילוי של אור אין סוף ברוך הוא,

רק שהוא בחי' גילוי אור הסוכ"ע שא"א שיהיה הגילוי בפנימיות בתוך הכלי כ"א בבחינת רוממות ולכן נקי אסתלק כאלו האור מתגלה רק מעט ומסתלק.

אלא שזו בחינת גילוי של סובב כל עלמין, שאינו יכול להתגלות בפנימיות, בתוך הכלי, אלא רק בדרך של רוממות. לכן הוא נקרא "אסתלק", כאילו האור מתגלה רק מעט ומסתלק.

ע"כ נאמר תרומה להוי"ה שיהי [שיהיה] בבחינת רוממות והתנשאות [והתנשאות] והוא המשכת אור הסוכ"ע ממקורו שהמשכה זו היא כמו העלאה.

לכן נאמר "תרומה להוי"ה": שתהיה בבחינת רוממות והתנשאות. זו המשכת אור סובב כל עלמין ממקורו, והמשכה זו דומה לעלייה.

ועוד שהמשכה זו היא ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שבבחי' העלאה ובטול מלמטה למעלה כנ"ל. וזהו ענין תרומה האחת שהיא מלמטה למעלה:

ועוד, המשכה זו נעשית באמצעות אתערותא דלתתא, שהיא בבחינת עלייה וביטול מלמטה למעלה, כנזכר לעיל. וזהו עניינה של התרומה האחת [מבין השתיים], שהיא מלמטה למעלה.

21 ואח"כ כתי' [כתיב] כל נדיב לבו יביאה את תרומת הוי'. היא בחי' ההמשכה מלמטה למטה תרומה לי [לשון] הפרשה כנ"ל. תרי ממאה כו'.

ואחר כך נאמר: "כל נדיב לבו יביאה את תרומת הוי'". זו בחינת ההמשכה מלמטה למטה; "תרומה" היא מלשון הפרשה, כפי שהוזכר לעיל: "תרי ממאה", כלומר שניים מתוך מאה, וכן הלאה.

היינו להיות נמשך מבחי' הוי' הוא בחי' סוכ"ע מהווה תמיד כי הוי"ד שבראש מורה על הפעול' [הפעולה] כמו ככה יעשה איוב כוי' בבחי' הוי' שבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] יוי"ד צמצום כוי'.

כלומר, שתימשך בחינה מהוי', שהיא בחינת סוכב כל עלמין, המהווה תמיד; שהרי הוי"ד שבראש מורה על פעולה, כמו "ככה יעשה איוב" וכו'. ואילו בבחינת הוי' שהיא בחינת ממלא כל עלמין, הוי"ד היא צמצום וכו'.

22 והמשכה זו ע"י נדיבים בחי' האבות שנקראים נדיבים ורועים. כי נדבן הוא בחי' משפיע מטובו לזולתו.

והמשכה זו נעשית באמצעות "הנדיבים", בחינת האבות, שנקראים "נדיבים" ו"רועים". שכן נדבן הוא מי שמשפיע מטובו לזולתו.

וכן הרועה רועה צאנו במרעה טוב ומאכיל ומשקה אותם. וכמ"ש נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם כוי'

וכן הרועה מנהיג את צאנו למרעה טוב, מאכיל אותם ומשקה אותם. וכמו שכתוב: "נדיבי עמים נאספו, עם אלקי אברהם" וגו';

להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו כוי' כרוה נדיבי עם שמעשה האבות היה לחפור בארות ויחפור אברהם כוי'.

"להושיבו עם נדיבים, עם נדיבי עמו" וגו'; "כרוה נדיבי עם". שכן מעשה האבות היה לחפור בארות, כמו שכתוב: "ויחפור אברהם" וגו'.

23 וכל הבארות אשר חפרו בימי אברהם כוי' שהבאר הוא בחינת גילוי המים מן ההעלם תוך הארץ שכל

מעשיהם היה להביא בחינת סוכ"ע בחינת העלם בגילוי בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שזה היה תכלית כל מעשיהם ועבודתם.

"וכל הבארות אשר חפרו בימי אברהם" וגו'. הבאר היא בחינת גילוי המים שהיו נסתרים בתוך הארץ; כל מעשיהם נועדו להביא את הבחינה של סוכב כל עלמין, שהיא בחינת העלם, לידי גילוי — לבחינת ממלא כל עלמין. זו הייתה תכלית כל מעשיהם ועבודתם.

24 ונקי' נדיבי לב כי הקב"ה נקי' בשם לב עד"מ כמ"ש צור לבבי כוי'. כי הנה הלב מחיה את כל הגוף ע"י דם

הנפש שנסגר בתוכו

והם נקראים "נדיבי לב", משום שהקדוש ברוך הוא נקרא, בדרך משל, בשם "לב", כפי שנאמר: "צור לבבי" וכו'. הלב מחיה את הגוף כולו באמצעות דם הנפש, המכונס בתוכו,

ואח"כ נפתח ויוצא לכל האברים שתמיד סוגר ופותח פותח וסוגר כו' שהוא בחי' רצוא ושוב משפיע ומקבל.

ולאחר מכן הוא נפתח והדם יוצא לכל האיברים; הלב נסגר ונפתח ללא הרף, נפתח ונסגר וכו'. זוהי בחינת רצוא ושוב, השפעה וקבלה.

כך הנה החיות של כל העולמוי [העולמות] היא בדרך רוי"ש [רצוא ושוב] כו' והמשכה זו להיות בחי' רוי"ש [רצוא ושוב] הוא עיי' בחי' האבות

כך גם החיות של כל העולמות מתנהלת בדרך של רצוא ושוב וכו'; והמשכה זו, שיהיה רצוא ושוב, נעשית באמצעות בחינת האבות,

ולכן נק' נדיבים כי מדתו של אברהם מדת האהבה הלוח ונסוע רצוא ושוב עיי' זה מעורר למעלה כמים הפנים כו' בבחינת אהבה עליונה.

ולכן הם נקראים נדיבים. מידתו של אברהם היא מידת האהבה, "הלוח ונסוע", רצוא ושוב; באמצעותה הוא מעורר למעלה, "כמים הפנים" וכו', אהבה עליונה.

25 ומדתו של יצחק ביראה. ופחד יצחק היה לי עיי' בחי' יראה כו'. ולכן אומרים אלקי אברהם אלקי יצחק כו'

ומידתו של יצחק היא יראה: "ופחד יצחק היה לי" — באמצעות בחינת היראה וכו'. לכן אומרים: "אלוקי אברהם, אלקי יצחק" וכו',

אלקי אצל כאו"א [כל אחד ואחד] לפי שמדתו של זה לא כמדתו של זה. וצי"ל ב' הבחי'. כי שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

[ואומרים] "אלוקי" אצל כל אחד ואחד, משום שמידתו של זה אינה כמידתו של זה. ושתי הבחינות צריכות להיות, כי "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני".

שגם עיי' בחי' שמאל דוחה גורם נשיאת ראש כו'. וזהו כל נדיב לבו יביאה את תרומת הוי"ה.

שגם בחינת "שמאל דוחה" גורמת לנשיאת ראש וכו'. וזהו "כל נדיב לבו יביאה את תרומת הוי"ה".

היינו המשכת התורה מלמעלה למטה שנקי יין ושמן כוי שהיא בחי' מצה עשירה הנלושה ביין ושמן שאינה באה לידי חמוץ כלל כנ"ל וד"ל [ודי למבין]:

כלומר, המשכת התורה מלמעלה למטה, הנקראת "יין ושמן" וכו'; זוהי בחינת "מצה עשירה", הנלושה ביין ובשמן ואינה באה לידי חמוץ כלל, כנזכר לעיל. וד"ל.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/vayakhel/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק